

Datum: 17. 3. 2025

Z A P I S N I K

13. seje Razširjenega strokovnega kolegija za fizikalno in rehabilitacijsko medicino (RSK FRM), ki je potekala v **ponedeljek, 17. marca 2025** v URI Soča.

Pričetek seje: 13.00

Zaključek seje: 15.00

Prisotni: doc. dr. Metka Moharić, dr. med., prof. dr. Helena Burger, dr. med., doc. dr. Nataša Kos, dr. med., prof. dr. Breda Jesenšek Papež, dr. med., Slavka Topolič, dr. med.

Odsoten: mag. Klemen Grabljevec, dr. med.

Dnevni red:

1. Pregled zapisnika prejšnje seje in potrditev dnevnega reda
2. Dopis MZ v zvezi z obravnavo predlogov za reševanje zdravljenja in statusa bolnikov s fibromialgijo (e-pošta ga. A. Baloh z dne 14. 2. 2025, priloga št. 092-288/2019/2)
3. Dopis MZ v zvezi s smernicami glede potrebnega števila zdravnikov na področju FRM (e-pošta MZ z dne 7. 3. 2025, dopis »Poziv za posredovanje strokovnih smernic o številu zdravnikov specialistov« št. 0070-25/2025-2711-1)
4. Razno

Ad 1.

Prisotni soglasno potrdimo predlog dnevnega reda.

Na zapisnik prejšnje seje je prof. Burgerjeva podala pripombo, da se ne strinja s predlaganim sklepom, da se za vse tri šifre individualno izdelanih čevljev (0431, 0436 in 0437) omogoči odločitev o ponovnem izdajanju ali ne. Meni, da je ob izdaji naročilnice za čevlje vedno potreben pregled pri zdravniku specialistu.

Prisotne zaradi tega ponovimo razpravo in sprejmemo spremembo sklepa 5 zapisnika seje z dne 17. 3. 2025:

Sklep 5: Zahtevamo od ZZZS, da spremeni svojo odločitev v zvezi s predpisovanjem pripomočkov 0431 individualno izdelani čevlji, 0436 individualno izdelani čevlji – zahtevnejši in 0437 individualno izdelani čevlji najzahtevnejši. Za vse tri omenjene pripomočke je nestrokovno, da se jih ponovno izdaja še 5 let od pregleda pri zdravniku specialistu. Naročilnica mora veljati zgolj za eno izdajo teh pripomočkov. Pacient mora tako za izdajo naročilnice vedno opraviti pregled pri zdravniku specialistu.

Soglasno sprejmemo zapisnik seje 17. 3. 2025 s spremenjenim sklepom.

Z vabilom na današnjo sejo smo posredovali tudi dodatna pojasnila za projekt WHO. Na osnovi tega se prof. Burgerjeva strinja z nominacijo za sodelovanje na tem projektu.

Ad 2.

Prisotni smo se seznanili z dopisom MZ v zvezi s predlogom za reševanje zdravljenja in statusa bolnikov s fibromialgijo, ki ga je prejel Urad vlade za komuniciranje.

V razpravi smo se dotaknili posameznih pomembnejših točk predloga.

Poniževanje tovrstnih bolnikov s strani nekaterih zdravnikov ter s tem povezano stigmatiziranje in nepriznavanja diagnoze nekaterih strokovnih krogov je širši problem, ki ne zadeva zgolj področja FRM. Te paciente namreč poleg specialistov fizikalne in rehabilitacijske medicine obravnavajo različni specialisti: specialisti družinske medicine, nevrologi, ortopedi, revmatologi, psihiatri, infektologi, specialisti medicine dela, prometa in športa in po potrebi tudi drugi. Strokovni delavci iz področja fizikalne in rehabilitacijske medicine so v zadnjih desetih letih izvedli številna izobraževanja posvečena zgolj tej problematiki in tudi sicer na naših izobraževanjih redno vključujemo teme iz tega področja. Ta izobraževanja niso namenjena zgolj tistim, ki delamo na področju FRM, temveč redno vsem zdravstvenim delavcem, ki obravnavajo tovrstne paciente. Vpliva na to, kdo se udeleži teh izobraževanj in na njegova prepričanja pa nimamo.

Strinjamo se, da so čakalne dobe za obravnavo na terciarni ravni predolge. URI Soča, kot edini izvajalec tovrstnega programa žal že več kot 10 let neuspešno opozarja, da nima dovolj prostorskih kapacitet. Že več let je pripravljen projekt za izgradnjo novega, sodobnega oddelka s podvojenimi kapacitetami, vendar doslej ni bilo posluha zanj. Poleg tega programa sta na voljo tudi programa v najmanj dveh bolnišnicah, ki ga organizirata psihiatrični bolnišnici v Vojniku in Ormožu. Sicer pa te paciente obravnavajo, kot je že omenjeno različni specialisti na vseh treh ravneh. Specialisti FRM jih obravnavamo v vseh naših ambulantah, kjer jih tudi glede na potrebe nato napotujejo na ustrezne terapije ali nadaljnje obravnave.

Obravnava otrok in mladostnikov v URI Soča je omejena iz istega razloga kot za odrasle.

Trenutno poteka projekt NIJZ v sodelovanju z URI Soča, ki je namenjen vzpostavljanju novih programov na sekundarni in primarni ravni.

Raziskave na področju kronične razširjene bolečine tako potekajo tudi v Sloveniji. Gre pa za široko svetovno problematiko.

Problem pobude je, da predlagatelji ne poznajo koncepta kronične razširjene bolečine. Fibromialgija je le ena izmed njenih oblik. To ni bolezen, temveč gre za kronično stanje, ki ni ozdravljivo. Strokovne smernice poudarjajo interdisciplinarno obravnavo. Obravnave so praviloma usmerjene v seznanjanje s stanjem in ukrepe, pri katerih se pacienti naučijo živeti s težavami in kako ukrepati ob poslabšanjih. Kot vsako kronično stanje so namreč pričakovana tako poslabšanja kot izboljšanja. Prav tako v vseh strokovnih smernicah poudarjajo vključevanje teh pacientov v delovni proces, kolikor zmorejo. Zato se ne strinjamo, da je fibromialgija bolezen, ki povzroča invalidnost. Prav tako ne podpiramo predloga, da se omogoči zdraviliško zdravljenje za bolnike s fibromialgijo, saj tega dokazi ne podpirajo.

Sklep 1: predsednica RSK za FRM pripravi zahtevani odgovor na podlagi razprave in ugotovitev današnje seje.

Ad 3.

Seznamimo se z dopisom MZ o posredovanju strokovnih smernic o številu zdravnikov specialistov FRM.

Po razpravi sprejmemo

Sklep 2: strokovne smernice o številu zdravnikov specialistov FRM ne obstajajo. Menimo, da bi morale poleg terciarnih ustanov specialiste FRM imeti zaposlene vse splošne bolnišnice, specialne bolnišnice iz ortopedskega področja in večji zdravstveni domovi. Število zaposlenih zdravnikov specialistov v posamezni ustanovi mora biti usklajeno s sprejetimi standardi in normativi.

Ad 4.

Prof. Kosova izpostavi problem oglaševanja nekaterih privatnih ustanov, ki delujejo na področju fizioterapije. Sporna sta predvsem dva izraza: »klinika« in »specialist fizioterapije«, saj njuna raba ne odraža njunega strokovnega pomena (klinika) oziroma v stroki niti ne obstaja (specialist fizioterapije). Zaenkrat se za ukrepanje ne odločimo, bomo pa situacijo spremljali in po potrebi reagirali.

Seja se je zaključila ob 15. uri.

Naslednja seja bo 14. 4. 2025 ob 14. uri v URI Soča.

Doc. dr. **Metka Moharić**, dr. med.
Predsednica RSK za FRM

